

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตเทศบาลตำบลัญญา

อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

Factors Influencing the Political participation of Women in the Municipality Tanya

Kalasin Province

กนกพร แก้วพริ้ง(Kanokpon Kalpew)* ดร. สันญา เคนาภูมิ(Dr. Sanya Kenaphoom)**

ดร. เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร (Dr. Saowalak Kosonkittiumporn)**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตเทศบาลตำบลัญญา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็น ประชากรหญิงที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลัญญา อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 348 คน เครื่องมือที่ใช้ในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน มีจำนวน 3 ตัวแปร คือ ปัจจัยการเข้าอบรม/สัมมนา ปัจจัยความรู้/เข้าใจเกี่ยวกับการเมืองการปกครองของไทย และปัจจัยการศึกษา ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี โดยรวมอยู่ในระดับน้อย

ABSTRACT

This research aims to study the level of political participation of women in the municipality Tanya. Factors influencing the political participation of women. Study of a sample group . Female population aged 18 years and over who live in the municipality Tanya Kalasin province 348 were used to collect data was a questionnaire. The results showed that the factors that influence the political participation of women Significant at the .05 level , with a number contains three variable factors training / seminars. Factors knowledge / understanding of the politics of Thailand . And educational factors Level of political participation of women . Overall low level

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมทางการเมืองสตรี ปัจจัยที่มีอิทธิพล

Key Words: The political participation of women , Factors influencing

*นักศึกษา หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

**ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

บทนำ

การปกครองระบอบประชาธิปไตยเน้นหนักในเรื่องสิทธิ เสรีภาพ ความเสมอภาคของประชาชนที่จะได้รับจากรัฐมากเพียงใด แต่การเมืองการปกครองของไทยที่ผ่านมา สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของประชาชนนั้น ขึ้นอยู่กับสภาวะทางการเมืองและผู้ที่มิอำนาจทางการเมืองการปกครอง ขณะนั้นว่าจะเอื้ออำนวยให้กับประชาชนได้มากน้อยเพียงใด โดยเฉพาะอย่างยิ่งสตรีไทยกับโอกาสในด้านการเมืองการปกครองนั้น อาจกล่าวได้ว่า สตรีในสมัยโบราณแทบไม่มีโอกาสเลยนอกจากบทบาทของสตรีไทยในการต่อสู้กับศัตรูที่มารุกราน แต่ภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 สตรีได้มีบทบาททางการเมืองมากยิ่งขึ้นตามลำดับ แต่ส่วนใหญ่จะอยู่ในวงจำกัดเฉพาะในกลุ่มที่เป็นสตรีในชนชั้นกลาง หรือสตรีในวงสังคมชั้นสูง แต่สตรีในชนบทกลับไม่มีบทบาทหรือไม่มีโอกาสในด้านการเมืองการปกครองเท่าที่ควร อาจเนื่องมาจากสตรีส่วนใหญ่อยู่ในสังคมชนบท ที่ยังยึดถือขนบธรรมเนียมประเพณีดั้งเดิม กล่าวคือบุรุษเป็นช้างเท้าหน้าสตรีเป็นช้างเท้าหลังที่มีหน้าที่ในการดูแลครอบครัวมากกว่าที่จะเข้าไปมีบทบาททางการเมืองการปกครองไม่ว่าระดับใด ๆ แต่ระยะต่อมาสตรีได้รับการศึกษาเพิ่มมากขึ้น ได้ปรับเปลี่ยนทัศนคติจากช้างเท้าหลังมาเป็นการเดินไปพร้อมกับบุรุษ และมีความเสมอภาคในด้านต่าง ๆ ทัดเทียมกับบุรุษ จะเห็นได้ว่าในระยะต่อมาหลังจากเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 บทบาทของสตรีก็เพิ่มมากขึ้น มีการยอมรับความรู้ ความสามารถของสตรีมากขึ้น ทำให้สตรีสามารถดำรงตำแหน่งทางการเมืองและทางราชการสูงมากยิ่งขึ้น (สันติ , 2547)

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของพลเมืองในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 การมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรงของประชาชนอยู่ในหมวด 7 มาตรา 163-164, 291 พอสรุปได้ ดังนี้

(1) ร่างพระราชบัญญัติ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ไม่

น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคน (10,000 คน) มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานรัฐสภาเพื่อให้รัฐสภาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ และในเรื่องนี้ประชาชนจะต้องจัดทำร่างพระราชบัญญัติเสนอมาด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเข้าชื่อรวมทั้งการตรวจสอบรายชื่อ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว (2) ถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่งประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าสองหมื่นคน (20,000 คน) มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานวุฒิสภาเพื่อให้วุฒิสภามีมติให้ถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่งได้ ถ้าเห็นว่ามีการร้องขอที่ระบุน่ามีพฤติการณ์ที่กล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งกระทำความผิดเป็นข้อ ๆ ให้ชัดเจนหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการที่ประชาชนจะเข้าชื่อร้องขอจะต้องให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (3) ออกเสียงประชามติ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งย่อมมีสิทธิออกเสียงประชามติ เห็นชอบหรือไม่เห็นชอบในกิจกรรมที่มีส่วนได้เสียกับประชาชน โดยแบ่งเป็นกรณีดังต่อไปนี้ (3.1) ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีเห็นว่ากิจการในเรื่องใดอาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของประเทศชาติหรือประชาชน นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีอาจปรึกษาประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานวุฒิสภาเพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้มีการออกเสียงประชามติได้ (3.2) ในกรณีที่มีกฎหมายบัญญัติ ให้มีการออกเสียงประชามติ การออกเสียงประชามติจัดให้เป็นการออกเสียงเพื่อมีข้อยุติโดยเสียงข้างมากของผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติ ในปัญหาที่จัดให้มีการออกเสียงประชามติหรือเป็นการออกเสียงเพื่อให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีก็ได้ เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะการออกเสียงประชามติเป็นการให้ออกเสียงเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบในกิจการตามที่จัดให้มีการออกเสียงประชามติ และการจัดการออกเสียงประชามติ ในเรื่องที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือเกี่ยวกับตัวบุคคลหรือคณะบุคคลจะกระทำมิได้ (4) แก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ

ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าห้าหมื่นคน (50,000 คน) สามารถยื่นข้อติขอแก้ไขเพิ่มเติมการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญมาตรา 291 (คณะกรรมการกฤษฎีกา, 2550)

เทศบาลตำบลธัญญา อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง บทบาททางการเมืองของกลุ่มสตรีในพื้นที่มีน้อยอยู่ อาจมีปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบหลาย ๆ ด้าน เช่น (1) สังคมและสภาพทั่วไปยังเป็นสังคมชนบท การรวมกลุ่มเป็นลักษณะการรวมกลุ่มสตรีและกลุ่มแม่บ้าน มีคณะกรรมการกลุ่มตั้งแต่ ประธาน รองประธาน เลขานุการ เภรณิก เพื่อพบปะทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างหมู่บ้านและตำบล แต่ยังขาดความรู้ความเข้าใจ การวางแผนที่ดีในการพัฒนาระบบของการรวมกลุ่ม (2) บทบาทของกลุ่มสตรีและกลุ่มแม่บ้านยังไม่เข้มแข็งพอ มีการรวมกลุ่มกันอย่างหลวมและสิ่งที่น่าสนใจคือได้รับการสนับสนุนส่งเสริมอาชีพจากภาครัฐและเอกชนในเรื่องหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ซึ่งแต่ละหมู่บ้านมีการจัดตั้งกลุ่มต่าง ๆ ขึ้นเพื่อขอรับเงินสนับสนุนจากภาครัฐ เช่น กลุ่มทอเสื่อ กลุ่มจักสาน กลุ่มทอผ้า เป็นต้น ในระยะเริ่มแรกมีการรวมกลุ่มกันดำเนินการอย่างเต็มที่ แต่ระยะหลังก็ทำกันลักษณะของใครของมัน จนทำให้เกิดปัญหาด้านการผลิตและด้านการตลาด (3) อาชีพ เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองส่วนท้องถิ่นของกลุ่มสตรี กลุ่มแม่บ้าน เพราะส่วนมากสตรีในพื้นที่มีอาชีพเกษตรกรรม มีการปลูกข้าว เลี้ยงสัตว์ เป็นการทำเกษตรกรรม ทำให้ไม่มีเวลาที่จะมาคิดเรื่องอื่น ๆ คนรุ่นใหม่ส่วนมากก็ไม่สืบทอดอาชีพทางเกษตรกรรม จะไปทำงานนอกพื้นที่เช่นไปทำงานที่ต่างจังหวัดเช่น กรุงเทพมหานคร ทำให้ไม่มีเวลาสนใจเรื่องการเมืองเท่าที่ควร (4) การศึกษา ซึ่งถือเป็นรากฐานของความรู้ความสามารถในการพัฒนาตั้งแต่ระดับรากหญ้าจนถึงระดับประเทศ เป็นปัจจัยในการพัฒนาการเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตย สตรีที่มีระดับการศึกษาน้อยจะไม่กล้าแสดงออกทางการเมือง

และจะมีความคิดเห็นคล้อยตามผู้ที่มีการศึกษาสูง การมีส่วนร่วมทางการเมืองจะน้อยกว่าผู้ที่มีการศึกษาสูง (5) ด้านลักษณะของความเป็นผู้นำทางการเมืองในระดับท้องถิ่น ยังไม่มีบทบาทมากนักมักไม่ได้รับความเชื่อถือเท่าที่ควร ทั้งๆ ที่กลุ่มผู้นำสตรีเป็นกลุ่มพลังที่สำคัญต่อระบบการเลือกตั้งทุกระดับไม่ว่าระดับท้องถิ่นหรือระดับชาติ มีการแสดงออกทางความคิดเห็นด้านการเมืองน้อย ทั้งที่รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ต้องการเน้น “การพัฒนาคน” ได้เปิดโอกาส ให้สตรีมีการพัฒนาขีดความสามารถของตนเองได้อย่างเต็มที่ ทั้งความสามารถศักยภาพ ให้เท่าเทียมผู้ชาย (สมยศ, 2550)

จากปัจจัยต่าง ๆ ที่กล่าวมานั้นมีอิทธิพลต่อบทบาทของสตรีในการมีส่วนร่วมทางการเมืองจากการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี และสมาชิกสภาเทศบาลตำบลธัญญา เมื่อวันที่ 18 มกราคม 2552 ที่ผ่านการเลือกตั้งในครั้งนั้นมีผู้หญิง จำนวน 1 คน ได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลตำบลธัญญา จากสมาชิกสภาเทศบาลทั้งหมดจำนวน 12 คน ทำให้เห็นว่าสตรีเริ่มเข้ามามีบทบาททางการเมืองบ้างแล้วแต่ก็ยังเป็นจำนวนน้อย ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตเทศบาลตำบลธัญญา อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตเทศบาลตำบลธัญญา อำเภอ กมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตเทศบาลตำบลธัญญา อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตเทศบาลตำบลัญญา อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ทำการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative data) โดยใช้แบบสอบถามปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี

1. ประชากร (Population) ได้แก่ ประชากรหญิงที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไปที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลัญญา อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งมีประชากรหญิง ทั้งหมด 2,644 คน จำนวน 8 ชุมชน (ที่มา : สำนักทะเบียนอำเภอกมลาไสย ณ เดือนมกราคม 2555)
2. กลุ่มตัวอย่าง (Sample) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เลือกจากประชากรหญิงที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป ซึ่งมีประชากรหญิง จำนวน 348 คน ได้มาโดยใช้สูตร ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) (รังสรรค์ สิงห์เลิศ, 2551)

3. การสุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก โดยการเขียนรายชื่อของกลุ่มตัวอย่างบนฉลากแล้วนำลงในกล่องและจับฉลากเอารายชื่อขึ้นมาทีละใบแล้วจดบันทึกรายชื่อไว้ แล้วนำรายชื่อกลับลงไว้ในกล่องเช่นเดิมหากได้รายชื่อเดิมให้นำกลับลงไปใหม่ ทำซ้ำเช่นนี้ไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะได้กลุ่มตัวอย่างครบตามจำนวน

4. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

4.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของประชากรหญิงที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป ได้แก่ การศึกษา อาชีพ รายได้ การเป็นผู้นำ การเป็นสมาชิกกลุ่มองค์กรชุมชน การเข้าอบรม/สัมมนา การได้รับสนับสนุนจากภาครัฐ และความรู้/เข้าใจเกี่ยวกับการเมืองการปกครองของไทย

4.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี

ผลการวิจัย

1.ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตเทศบาลตำบลัญญา อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1. ด้านการเลือกตั้ง	2.85	0.71	ปานกลาง
2. ด้านการเป็นเจ้าหน้าที่พรรคและเจ้าหน้าที่รณรงค์หาเสียง	1.68	0.72	น้อยที่สุด
3. ด้านการเป็นผู้ที่มีบทบาทในชุมชน	1.73	0.75	น้อยที่สุด
4. ด้านการติดต่อกับทางราชการ	2.16	0.73	น้อย
5. ด้านการเป็นผู้ชุมนุมเรียกร้อง	1.57	0.78	น้อยที่สุด
6. ด้านการเป็นผู้สื่อข่าว	1.47	0.55	น้อยที่สุด
รวม	1.91	0.50	น้อย

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตเทศบาลตำบลชัยภูมิ อำเภอ กมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=1.91$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน คือด้านการเลือกตั้ง ($\bar{X}=2.85$) อยู่ในระดับน้อย 1 ด้าน คือ ด้านการติดต่อกับทางราชการ ($\bar{X}=2.16$) และอยู่ในระดับน้อยที่สุด จำนวน 4 ด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี จากมากไปน้อย คือ ด้านด้านการเป็นผู้ที่มีบทบาทในชุมชน ($\bar{X}=1.73$) ด้านการเป็นเจ้าหน้าที่พรรคและเจ้าหน้าที่รณรงค์หาเสียง ($\bar{X}=1.68$) ด้านการเป็นผู้ชุมนุมเรียกร้อง ($\bar{X}=1.57$) และด้านการเป็นผู้สื่อข่าว ($\bar{X}=1.47$) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม

ตัวแปรตาม (y)	ตัวแปรอิสระ (x)	ชื่อตัวแปรอิสระ	Pearson's (r)	P-Value
การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตเทศบาลตำบลชัยภูมิ อำเภอ กมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์	X ₁	ปัจจัยการศึกษา	-.008	.886
	X ₂	ปัจจัยอายุ	.001	.989
	X ₃	ปัจจัยอาชีพ	-.098	.067
	X ₄	ปัจจัยรายได้	.181	.001*
	X ₅	ปัจจัยการเป็นผู้นำ	.063	.242
	X ₆	ปัจจัยการเป็นสมาชิกกลุ่มองค์กรชุมชน	.067	.210
	X ₇	ปัจจัยการเข้าอบรม/สัมมนา	.330	.000*
	X ₈	ปัจจัยการได้รับสนับสนุนจากภาครัฐ	.044	.413
	X ₉	ปัจจัยความรู้/เข้าใจเกี่ยวกับการเมืองการปกครองของไทย	.235	.000*

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรอิสระ(X) จำนวน 9 ตัวแปร มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม(Y) ดังนี้ มีความสัมพันธ์เชิงบวกทั้ง 7 ตัวแปร ความสัมพันธ์เชิงลบ 2 ตัวแปร โดยตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัวแปรมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม (การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเรียงลำดับค่าความสัมพันธ์ (r) จากมากไปหาน้อย ดังนี้

1. ปัจจัยด้านการเข้าอบรม/สัมมนา (r=.330)
2. ปัจจัยด้านความรู้/เข้าใจเกี่ยวกับการเมืองการปกครองของไทย(r=.235)
3. ปัจจัยด้านรายได้ (r=.181)

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตเทศบาลตำบลชัยภูมิ อำเภอ
กมลไสย จังหวัดกาฬสินธุ์(y)

ตัวแปรอิสระ (X)	b	S.E.	Beta	t	P-value
ค่าคงที่ (a)	1.406	0.194		7.248	0.000*
ปัจจัยการศึกษา (X_1)	-0.041	0.016	-0.159	-2.569	0.011*
ปัจจัยอายุ (X_2)	-0.001	0.002	-0.017	-0.259	0.796
ปัจจัยอาชีพ (X_3)	-0.028	0.015	-0.098	-1.873	0.062
ปัจจัยรายได้ (X_4)	0.000	0.000	0.088	1.612	0.108
ปัจจัยการเป็นผู้นำ (X_5)	0.015	0.040	0.019	0.373	0.709
ปัจจัยการเป็นสมาชิกกลุ่ม องค์กรชุมชน (X_6)	0.001	0.021	0.004	0.069	0.945
ปัจจัยการเข้าอบรม/สัมมนา (X_7)	0.097	0.015	0.355	6.317	0.000*
ปัจจัยการได้รับสนับสนุนจาก ภาครัฐ (X_8)	-0.022	0.020	-0.066	-1.104	0.270
ปัจจัยความรู้/เข้าใจเกี่ยวกับการเมืองการปกครองของ ไทย (X_9)	0.075	0.019	0.210	3.986	0.000*

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

R = 0.438 $R^2 = 0.192$

จากตารางที่ 3 พบว่า การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตเทศบาลตำบลชัยภูมิ อำเภอ กมลไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยใช้การวิเคราะห์แบบกำหนดตัวแปรเข้าไปในสมการทั้งหมด (Enter Method) ดังนี้

1. ปัจจัยที่นำมาศึกษา ทั้ง 9 ตัวแปร มีความสัมพันธ์ทุกคู่กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี เท่ากับ 0.438 ($R=0.438$) แสดงว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 9 ตัวแปรรวมกันมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าความสัมพันธ์ค่อนข้างต่ำ คือ ร้อยละ 43.80

2. ปัจจัยที่นำมาศึกษา ทั้ง 9 ตัวแปร มีผลต่อการเปลี่ยนแปลง หรือการผันแปรกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี เท่ากับ 0.192 ($R^2 = 0.192$) แสดงว่าตัวแปรอิสระ 9 ตัวแปรสามารถอธิบายการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี ได้ร้อยละ 19.20

3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 มีจำนวน 3 ตัวแปร สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้เรียงลำดับจากตัวแปรที่มีผลต่อการแปรผันแปรในตัวแปรตามในแบบคะแนนมาตรฐานมากที่สุดได้ไปหาน้อย ดังนี้

3.1 ปัจจัยการเข้าอบรม/สัมมนา (X_7 Beta = .335)

3.2 ปัจจัยความรู้/เข้าใจเกี่ยวกับการเมืองการปกครองของไทย (X_9 Beta = .210)

3.3 ปัจจัยการศึกษา (X_1 Beta = -0.159)

อภิปรายและสรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตเทศบาลตำบลธัญญา อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ มีประเด็นที่น่าสนใจพอที่จะนำมาอภิปราย เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี

ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตเทศบาลตำบลธัญญา อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านการเลือกตั้ง อยู่ในระดับน้อย คือ ด้านการติดต่อกับทางราชการ และอยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ ด้านการเป็นผู้ที่มีบทบาทในชุมชน ด้านการเป็นเจ้าหน้าที่พรรคและเจ้าหน้าที่รณรงค์หาเสียง ด้านการเป็นผู้ชุมนุมเรียกร้อง และด้านการเป็นผู้สื่อข่าว ตามลำดับ

จากผลดังกล่าวจึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ โดยจากผลการวิจัยทำให้ทราบได้ว่าในการบริหารงานของเทศบาลตำบลธัญญา อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ยังคงให้ความสำคัญ กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี ที่ระดับต่ำอยู่ อาจเป็นเพราะด้วยในการดำเนินงานที่เทศบาลตำบลธัญญามีการปรับเปลี่ยนนโยบายของผู้บริหารท้องถิ่นที่บ่อยจากการเลือกตั้งแต่ละครั้งในรอบ 4 ปี จะได้ผู้บริหารท้องถิ่นที่ไม่ซ้ำ หรือเป็นคนเดิมต่อเนื่อง และในสภาพแวดล้อมปัจจุบันในเชิงพื้นที่ของเทศบาลตำบลธัญญา ยังมีภารกิจในการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่อื่นๆ อีกมากไม่ว่าจะเป็นภารกิจด้านโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค และสาธารณูปการ การผังเมือง สิ่งแวดล้อม การส่งเสริมอาชีพ ทำให้ไม่ให้ความสำคัญในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี โดยสอดคล้องกับผลการวิจัย ซึ่งในการไม่เน้นหนักให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี จึงทำให้ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี อยู่ในระดับน้อย

สอดคล้องกับผลการวิจัย วิดีญา (2542) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในเขตบางเขน โดยศึกษาจากสตรีที่มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งในเขตบางเขน จำนวน 398 คน พบว่าสตรี ที่มีสิทธิ ออกเสียงเลือกตั้งในเขตบางเขนมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับต่ำทั้งในด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมของพรรคการเมือง การร่วมกิจกรรมของชุมชน การชักจูงโน้มน้าวเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้นำทางการเมือง การเข้าร่วมประท้วงและด้านการเป็นผู้สื่อข่าวทางการเมือง โดยสตรีที่มีรายได้สถานภาพสมรส และการเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคมที่แตกต่างกัน จะส่งผลให้สตรีมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน ส่วนประเด็น อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพที่แตกต่างกันไม่ส่งผลให้สตรีมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

สอดคล้องกับผลการวิจัย สินธุ์ (2545) ศึกษาเรื่อง สตรีกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นในเขตอำเภอสาร์ภี จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าสตรีในอำเภอสาร์ภี จังหวัดเชียงใหม่ มีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่นอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งการศึกษารายได้ อาชีพ ประสบการณ์ การเป็นผู้นำการเป็นสมาชิกกลุ่มและการฝึกอบรม เป็นปัจจัยสนับสนุนสตรีในการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตเทศบาลตำบลธัญญา อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตเทศบาลตำบลธัญญา อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 มีจำนวน 3 ตัวแปร คือ ปัจจัยการเข้าอบรม/สัมมนา ปัจจัยความรู้/เข้าใจเกี่ยวกับการเมืองการปกครองของไทย และปัจจัยการศึกษา ดังนี้

1. ปัจจัยการเข้าอบรม/สัมมนา มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตเทศบาลตำบลธัญญา อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ อย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ โดยผลการวิจัย พบว่า การที่สตรีได้มีโอกาสเข้าร่วมการอบรม การสัมมนาเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานภาครัฐหรือเอกชน จัดขึ้น เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ ของสตรี มีส่วนสำคัญ และมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตเทศบาลตำบลัญญา อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

2. ปัจจัยความรู้/เข้าใจเกี่ยวกับการเมืองการปกครองของไทย มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ โดยจากผลการวิจัย พบว่า การที่สตรีมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งอำนาจอธิปไตยหรืออำนาจสูงสุดเป็นของประชาชน มีสิทธิเสรีภาพ ความเสมอภาคในด้านต่าง ๆ เท่าเทียมกันภายใต้ข้อบัญญัติของกฎหมาย ปัจจัยความรู้/เข้าใจเกี่ยวกับการเมืองการปกครองของไทย จึงมีส่วนสำคัญ และมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตเทศบาลตำบลัญญา อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

สอดคล้องกับแนวคิด สันติ (2547) นำเสนอว่า การปกครองระบอบประชาธิปไตย เน้นหนักในเรื่องสิทธิ เสรีภาพ ความเสมอภาคของประชาชนที่จะได้รับจากรัฐมากเพียงใด แต่การเมืองการปกครองของไทยที่ผ่านมา สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของประชาชนนั้น ขึ้นอยู่กับสภาวะทางการเมืองและผู้ที่มีอำนาจทางการเมืองการปกครอง ขณะนั้นว่าจะเอื้ออำนวยให้กับประชาชนได้มากน้อยเพียงใดโดยเฉพาะอย่างยิ่งสตรีไทยกับโอกาสในด้านการเมืองการปกครองนั้น อาจกล่าวได้ว่า สตรีในสมัยโบราณแทบไม่มีโอกาสเล่นนอกจากบทบาทของสตรีไทยในการต่อสู้กับศัตรูที่มารุกราน แต่ภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 สตรีได้มีบทบาททางการเมืองมากยิ่งขึ้นตามลำดับ

3. ปัจจัยการศึกษา มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตเทศบาลตำบลัญญา อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ โดยจากผลการวิจัย พบว่า กระบวนการเรียนรู้ การเสริมสร้างความรู้ ความคิด ทักษะและเจตคติเพื่อพัฒนาบุคคลและสังคม ของสตรี ซึ่งเกิดจากการได้การศึกษาในรูปแบบต่างๆ ที่ปลูกฝังแนวความคิด การได้พัฒนาความรู้ รับทราบข้อมูลข่าวสารจากการได้ศึกษาในระดับที่สูงขึ้น ของสตรี ทำให้รู้แนวทาง การเข้าถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่หลากหลาย เช่น การเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมือง การดำเนินกิจกรรมทางการเมืองในรูปแบบต่างๆ การอบรมสัมมนา การรับรู้ กฎหมาย ระเบียบใหม่ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ปัจจัยการศึกษา จึงมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตเทศบาลตำบลัญญา อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการเพิ่มระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตเทศบาลตำบลัญญา อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

1.1 เทศบาลตำบลัญญา ควรให้ความรู้กับกลุ่มสตรีในชุมชนในการสื่อสารผ่านสื่อรูปแบบต่างๆ เช่น อบรมให้ความรู้ช่องทางในการให้บริการประชาชน

1.2 เทศบาลตำบลัญญา ควรเปิดโอกาสให้สตรีมีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นในด้านต่างในการบริหารงาน เทศบาล เช่น จัดประชุมแสดงผลงานเพื่อให้วิจารณ์

1.3 เทศบาลตำบลัญญา ควรสนับสนุนการมีส่วนร่วมของสตรีในการมีส่วนร่วมในการเป็นสมาชิกพรรคการเมืองหรือกลุ่มการเมือง เช่น จัดตั้งพรรคท้องถิ่น

2. ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมปัจจัยเงื่อนไขให้เกิดการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตเทศบาลตำบลัญญา อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

2.1 เทศบาลควรมีการสนับสนุนกลุ่มการค้า
ดำเนินงาน อบรมให้ความรู้ของสตรีให้มากขึ้น พร้อม
บทบาททางการเมืองที่เพิ่มขึ้น เช่น อบรมให้ความรู้
บทบาทหน้าที่ประชาชน

2.2 เทศบาลควรให้ความรู้เกี่ยวกับบทบาท
สตรีกับผู้มาติดต่อราชการ การบริหารงาน มีเอกสาร
วารสาร แผ่นพับให้ความรู้

2.3 ควรส่งเสริมการศึกษาของสตรีให้มาก
ขึ้น เช่น จัดตั้ง กศน. ประจำเทศบาล

3. ข้อเสนอแนะทั่วไป

3.1 ควรสนับสนุนการมีส่วนร่วมของสตรี
ในการมีส่วนร่วมในการเป็นสมาชิกพรรคการเมือง
หรือกลุ่มการเมือง เช่น มีป้ายประชาสัมพันธ์พรรค
การเมือง ขึ้นตอนการสมัคร

3.2 ควรมีกิจกรรมให้ประชาชนได้แสดง
ความคิดเห็นในการบริหารงานเทศบาล เช่น จัดเวที
ประชาคมในทุกๆหมู่บ้าน

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความ
อนุเคราะห์จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สัญญา เคนาภูมิ
ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วย
ศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร และ
ดร. ภักดี ภูสิงห์ กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วย
ศาสตราจารย์ ดร. รังสรรค์ สิงห์เลิศ ผู้แทนบัณฑิต
วิทยาลัยสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ยุ
ภาพร ยุภา ผู้ทรงคุณวุฒิสอบวิทยานิพนธ์ที่ได้กรุณา
ให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น หลักการวิจัยในเชิงปริมาณ
และเชิงคุณภาพขั้นสูง รวมทั้งคณาจารย์หลักสูตร
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยกฎหมายและ
การปกครอง ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ผู้วิจัย
ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณท่าน ดร. สัญญา เคนาภูมิ ที่
ได้กรุณาตรวจสอบให้คำแนะนำในบทคัดย่อ
ภาษาอังกฤษ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์

ไพรวรรณ คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ที่ให้ข้อเสนอแนะ
เกี่ยวกับเอกสารงานบัณฑิต

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ที่ได้
กรุณาตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่อง ต่าง ๆ
และให้คำแนะนำในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณเทศบาลตำบลชัยนาท
ขอขอบพระคุณเพื่อนพ้องพี่น้องชาวท้องถิ่นทุกท่าน ที่
ได้ให้ความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี รวมทั้ง
ปียมิตรทุกท่านที่ได้กรุณาช่วยเหลือและให้ข้อมูล เป็น
อย่างดี ทำให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

คณะกรรมการรากฤษฎีกา. สำนักงาน. รัฐธรรมนูญ

แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550.

ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 124 ตอนที่ 47ก

วันที่ 24 สิงหาคม 2550. กรุงเทพมหานคร :

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2550.

จิตติยาธร ผ่องพันธ์ . 2542. ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วน

ร่วมทางการเมืองของสตรีไทยใน เขต

บางเขน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท,

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

รังสรรค์ สิงห์เลิศ. 2551. ระเบียบวิธีวิจัยทาง

สังคมศาสตร์ . มหาสารคาม : ฝ่ายผลิต

เอกสารและตำรา สำนักวิทยาการและ

เทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราช

ภัฏมหาสารคาม.

สมยศ หนูหนอง. 2550. บทบาทของสตรีในการมีส่วน

ร่วมทางการเมือง กรณีศึกษา : องค์การ

บริหาร ส่วนตำบลเขาไร่ อำเภอทุ่งสง

จังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์

รัฐศาสตรมหาบัณฑิต :

มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สินธุ์ มุ่งดี. 2545. สตรีกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง
ท้องถิ่นในอำเภอสาร์ภี จังหวัดเชียงใหม่.
การค้นคว้าแบบอิสระรัฐศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองและการ
ปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สันติ สันทัด. 2547. บทบาททางการเมืองของสตรีใน
องค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอเทิง
จังหวัดเชียงราย. การค้นคว้าแบบอิสระ
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมือง
และการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.